

FERSKVANDSFISKERIBLADET

Udgivet af Ferskvandsfiskeriforeningen For Danmark – Anno 1902

Nr. 6 - 117. årg. November/December 2019

3 års handlingsplan

Tværfaglig interesseorganisation for
lystfiskeri - ferskvandsfiskeri - akvakultur og bredejerinteresser

Formanden skriver: **Laksens år**

I de sidste 30-40 år er fangsten af laks reduceret med 50 pct. i vore europæiske nabolande.

Danmark er som det eneste land gået betydeligt frem fra nogle enkelte laks i vestjyske åer – især Karstoft Å til nu i 2019, hvor bestanden i Storåen er bæredygtig uden hjælpeudsætninger af smolt.

Det på trods af, at åen er spærret ved Vandkraftsøen i Holstebro.

I andre vestjyske åer er der også stor fremgang for laks.

I andre lande burde man kunne gøre som i Danmark, hvor samarbejdet fungerer fint fra lodsejere/sportsfiskere til offentlige myndigheder.

**Niels Barslund, formand for
Ferskvandsfiskeriforeningen
for Danmark**

Indholdsfortegnelse

Formanden skriver.....	2
Forbud mod åle-fangst i to måneder	3
Begrænsning på fiskeri i fynske vandområder	4
Handlingsplanen for Fiskepleje	5-9
Danske Ørredsøer med hos Ferskvand.....	10-12
Svenske ferskvandsulke er flyttet til Susåen	14-16
Lystfiskere må kun fange to torsk pr. dag.....	17
Skjern Å kan ikke uden udsætning	18-19
De første tre uger i havet er de farligste	20-21
Ny bog om nye fiske-teorier.....	22-23
500 km vandløb skal igen under beskyttelse.....	24-25
Ny elektrisk ål sætter rekord i strømstyrke	26-27
Laksen tilbage i Nørreå	28-29
Vestsjællandske vandløb får hjælp	30-31

Forbud mod åle-fangst fra december til marts

Forbuddet gælder såvel erhvervsmæssigt som rekreativt åle-fiskeri

Fiskeristyrelsen har meddelt fredning af ål i saltvand fra 1. december 2019 til og med 29. februar 2020.

Ruser, bundgarn og bundgarnslignende redskaber må i §1 nævnte periode anvendes til andet end ålefiskeri, hvis betingelserne i §7 stk. 2-5, i bekendtgørelserne om betingelserne for erhvervsmæssigt fiskeri af ål i saltvand og ferskvand er opfyldt. Hvis ål fanges i de nævnte redskaber og den nævnte periode, skal de straks genudsættes.

Fredningen af ål i perioden 1. december 1919 til og med den 29. februar 2020 gælder i øvrigt også for rekreativt ålefiskeri.

Bekendtgørelsen ophæves automatisk den 1. marts 2020.

Rekreative fiskere, der opbevarer levende ål i hyttefæde opbevaringsruser eller lignende, skal mærke hvert af disse med navn, adresse og fisketegnsnummer.

Hver fisker må kun fange to havørreder i fynske vandområder

For at gøre havørredfiskeriet bæredygtigt og mere attraktivt foreslår flere fynske fiskeorganisationer en begrænsning på fiskeriet.

Helt korrekt foreslår de ifølge TV2 Fyn, at hver fisker maksimalt må fange to havørreder per dag, hvor kun den ene må være over 60 centimeter.

Det er Havørred Fyn, Vandpleje Fyn og Go-Fishing, der ønsker begrænsningen indført.

Det skal give flere og større havørreder, som skal gøre havørredfiskeriet mere at-

traktivt for lystfiskere, oplyser den fynske TV kanal og fortæller videre, at erfaringer fra Bornholm, hvor der i 2016 blev indført en daglig fangstbegrænsning, viser, at initiativet kan være med til at begrænse det ulovlige fiskeri efter havørreder, påpeger initiativtagerne.

På Fyn omsætter fiskeriet efter havørreder for 50 millioner kroner om året, mens der er beregnet, at fiskeriet giver 38 fuldtidsstillinger og 55.000 overnatninger.

Hav-ørredfiskeriet på Fyn indbringer årligt 50 millioner kroner.

Handlingsplanen for Fiskeplejen

gælder også støv fra bildæk

Opbakning til øget bekæmpelse af sæl og skarv, men der forventes også stigende priser på fisketegnet

Tekst: Henning Nielsen

Foto: Viola Nielsen

Der bliver meget at skulle tage stilling til, inden der ligger en færdig plan for de kommende tre års Handlingsplanen for Fiskeplejen.

På et udvidet temamøde i Kolding Sportsfiskerforenings dejlige klubhus ved Egtved i slutningen af september blev der drøftet mange emner om de fremtidige 2½ års handlingsplan for Fiskeplejen, og det blev da også klart vist, at fiskepleje er mange ting der slet ikke har noget med fiskepleje at gøre, selvom det godt kunne lyde mere som et tema om f.eks. bekæmpelse af

skarv og sæl, men også mange former for vandpleje, renholdelse af vandløb, etablering af gydebanks og nedlæg-gelse af spærringer med tilknyttede omløb, f.eks. er det også en del af fiskeplejen, at begrænse udløb af forurenset spildevand fra veje og pladser i forbindelse med skybrud med støv fra bildæk og andre urenheder til følge.

Det var Miljø- og Fødevareministeriet, der stod arrangementet, som også var et udvidet §7-møde med første etape af Handlingsplanen for Fiskeplejen 2020-2022.

Det var specialkonsulent i fiskeri Lene Jensen Scheel-Bech, der bød velkommen

NYETABLERING AF DAMBRUG - OMBYGNING AF DAMBRUG

Standard moduler - let - enkelt - økonomisk

Findes i 2 og 3 mtr. stykker

- Brugsmodel-beskyttede dambrugs-kegler i beton.
- Montage i én arbejds-gang.
- Sikker gulv-forbindelse.
- Hurtigt videre

GIVE ELEMENTER, SÅ ER DU SIKKER!

- Standard-elementer på "målt"
- Lynhurtig montering gerne i sam-arbejde med din entreprenør

Konsulent Torben Jensen, Give Elementfabrik A/S, **tlf. 75 73 26 76** Tilbud, brochurer, konsulentbesøg ufb.

Spécialkonsulent i fiskeri Lene Jensen Scheel-Bech ledede mødet om den kommende 3-årige Handlingsplan for Fiskeplejen.

og indledningsvis fortalte om økonomien i Fiskeplejen. I de senere år har indtægterne fra fisketegnet udvist en faldende tendens. Alt tyder på, at det bliver nødvendigt med en forhøjelse af prisen for et fisketegn, og hun ville gerne have nogle synspunkter fra mødedeltagerne om f.eks. en prisstigning på 15 pct., så et fisketegn kom til at stige fra f.eks. 300 kr. til 345 kr.

Der var stort set tilslutning til de foreslåede prisstigninger, men intet er besluttet, understregede Lene Jensen Scheel-Bech på mødet.

Sportsfiskernes fisketegn har i 2018 givet indtægter på i alt 29,9 mio. kr., hvilket er en forøgelse på 0,1 mio. kr. i forhold til året før. Fritidsfiskernes licens har givet en indtægt på i alt 8,5 mio. kroner, hvilket er en tilbagegang på 0,3 mio. kr. i forhold til 2017 – og dermed har de samlede indtægter til Fiskeplejen været på 38,4 mio. kr. Det er imidlertid 2,6 mio. kr. mindre end forventet til Finansloven – og det har givet udfordringer i forbindelse med Fiskeplejens aktiviteter.

REPARATION AF DAMBRUG

Udførelse af nye kummearlæg
Indhent uforbindende tilbud.

HEE ENTREPRISE A/S
- den totale løsning

Holstebrovej 79, Hee, 6950 Ringkøbing
Tlf. 9733 5360
info@hee-entreprise.dk www.hee-entreprise.dk

Announceindleveringsfrist

Ferskvandsfiskeribladet udkommer

6 gange årligt:

15. februar, 15. april, 15. juni, 15. august,

15. oktober og 15. december.

Sidste frist for rettidig

indlevering af annoncer, er den

20. i måneden før udgivelse.

I første runde af indlæg fra medlemskredsen af de rekreative foreninger blev der givet flere tilkendegivelser om netop fisketegnet pris, og flere gav tilsagn om at bakke op omkring en stigning på op til 15 pct., ligesom spørgsmålet om sportsfiskere på pension skulle slippe for at betale fisketegn. Der var stort set opbakning til at der ikke skulle være forskel for prisen, uanset, hvilket rekreativt forbund, den pågældende fisker er medlem af, f.eks. er det sådan i dag, at en sportsfisker ikke skal betale fisketegn, når pensionsalderen er indtruffet.

Formanden for Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Niels Barslund, nævnte det store problem, der er opstået og fremtidig truer med at vokse, hvis der ikke gribes ind overfor sælernes fremfærd i vandløb. I Karup Å, hvor der har været givet tilladelser til at skyde et antal sæler, er det fortsat nødvendigt med tilladelser til at skyde sæler, sagde og gjorde da også gældende, at det ikke er så let en sag at komme sælerne til livs og få dem bjerget til en undersøgelse.

Max Thomsen, næstformand i Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark redegjorde udførligt om problemerne vedrørende signalkrebs, der efterhånden har bredt sig til de fleste danske vandløb og er svære at stoppe. Signalkrebsen gør store skader på den oprindelig art – flodkrebssen, ved at grave huller og underminere åbrinke, så flodkrebssen og andre ferskvandsfisk får svært ved at finde tilholdssteder og ynglepladser. Signalkrebsen er således til stor skade for også laks og ørreder.

Problemet er ikke noget man kan spise sig ud ved f.eks. at ophæve fredning af den aggressive signalkrebs, sagde han og kritiserede også den holdning mange lystfiskere har til krebsfiskeri.

Flere er af den opfattelse, at krebs kan man bare fange i alle offentlige og private vandløb og søer, men sådan er det ikke. Personer, der fanger krebs, skal være i besiddelse af gyldigt fisketegn, og der gælder nøjagtigt selvsamme hovedregler for krebs som for eksempel laks og ørred – og det er også strengt forbudt at udsætte signalkrebs ved at flytte dem fra det ene vandløb til det andet.

Flemming Kjærulf: - Fiskeplejen skal fremme den naturlige reproduktion af fiskebestandene.

Det er der desværre mange lystfiskere der ser stort på, og i en kommende ny handlingsplan, bør der gribes alvorligt ind mod den tilsyneladende store uvidenhed om krebsefiskeri, sagde Max Thomsen.

Flemming Kjærulf, landssekretær i Dansk Amatørfiskeriforening (DAFF) sagde, at

handlingsplanens overordnede sigte vil være, at Fiskeplejen skal fremme den naturlige reproduktion af fiskebestandene.

Det er helt i tråd med de fælles visioner for det rekreative fiskeri, hvoraf det bl.a. fremgår, at alle danske borgere har ret til og mulighed for at udøve rekreativt

Der snakkes handlingsplan

fiskeri. Udfoldelsesmulighederne bør især fremmes gennem miljøforbedringer og ophjælpning af fiskebestande og naturpleje forud for fangstreduktion og forbud.

Der er p.t. knapt 40 millioner kroner til rådighed, hvoraf 5,2 mio. går til basisdrift, 27,6 mio. kroner til ferskvandsområdet (inkl. 10 mio. kr. til vandløbsrestaurering) og 7,5 til den marine fiskepleje.

Når man ser bort fra basis går altså 80 pct. af midlerne p.t. til ferskvandsområdet.

Det har været fornuftigt, fordi ferskvandsbiotoperne er mere udsatte og i høj grad har været misligholdt både fysisk og miljømæssigt. Denne prioritering har også givet gode resultater, således at en lang række af vore bestande i ferskvand, specielt havørreder, bækkørred og laks nu er selvproducerende. Der er dog stadig store udfoldelser for bl.a. gedder, ål og aborre – og lokalt også stalling, helt og snæbel.

- DAFF finder, at det derfor er på tide,

Der bør gribes alvorligt ind mod den tilsyneladende store uvidenhed om krebsfiskeri, siger Max Thomsen.

at indsatsen drejes over mod det marine område, samtidig med at indsatsen i ferskvand rettes mere mod de nævnte, sagde Flemming Kjærulf, som også

Nævnte, at den indsats, som er begrænset til de samlede fisketegnsmidler, modarbejdes af en række prædatorer som f.eks. skarv, sæl, sortmundet kutling, gedder, mink m.fl.

Her er det Josianne Støttrup, DTU Aqua, der beretter om målsætninger og opnåede resultater i den marine sektor.

Danske Ørredsøer er nu med i Ferskvandsfiskeriforeningen

Fisketegn er ingen betingelse for at fiske i "Put & Take-søer"

Tekst og foto: Villy J. Larsen
– foreningen Danske Ørredsøer.

Foreningen Danske Ørredsøer har indmeldt sig som nyt foreningsmedlem i Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark. Formanden for Danske Ørredsøer – Joe Rasmussen, som driver Frueskov Fiskesø ved Kruså i Sønderjylland glæder sig til samarbejdet med Ferskvandsfiskeriforeningen til gavn for begge foreninger.

Foreningen Danske Ørredsøer – i daglig tale kaldet "Danske Ørredsøer" – organiserer en større gruppe af landets ørredsøer (også kaldet "Put & Take-søer). Søerne udgør en let tilgængelig natur- og lystfiskeroplevelse for danskere og udlændinge, der ønsker at investere et par timer i naturen på at fange sin egen aftensmad. Mange børn og unge får deres første fangstoplevelse ved en af de danske fiskesøer. Og fiskesøerne udgør en spændende udflugtsmulighed for turister i ferielandet.

Begrebet "Put & Take – fiskesøer eller ørredsøer dækker over særlige søer med særlig tilladelse til udsætning af fisk - ofte forskellige slags ørreder – som brugerne

mod betaling kan få lov til at fiske på i naturskønne omgivelser. Ved mange af søerne har de besøgende adgang til behagelige faciliteter i form af toiletter, renserum til brug ved rensning af de fangede fisk før hjemturen – ofte også legepladser, frokost/varmerum, kaffeautomater etc. Ved flere af søerne er der mulighed for overnatning i hytter – ligesom andre af søerne ligger tæt ved lokale campingpladser eller sommerhusområder..

Ideen er, at besøgende med få timer til deres rådighed vil have høj sandsynlighed for fangst, når der sparsomme fritid skal udnyttes optimalt – for manges vedkommende et par timer lørdag eftermiddag eller i ferierne.

Fiskesøernes brugere peger på følgende begrundelser for deres valg af denne fritidsbeskæftigelse:

- En dejlig fritidsbeskæftigelse i pagt med naturen – væk fra hverdagen.
- En fælles familieoplevelse for både far, mor og børn.
- En afstressende fritidsbeskæftigelse.
- En skøn lystfiskeroplevelse med rimelig sandsynlighed for at få bid i den tid, der er til rådighed.
- En naturoplevelse med indbygget mulighed for at få en sund råvare med hjem til aftensmaden.

Hos medlemmerne af Danske Ørredsøer stilles der minimumskrav til søernes godkendelse og serviceydelser, så forbrugerne sikres et højt niveau med oplyste valgmuligheder ved besøg hos en

ørredsø, som er medlem af foreningen.

Der findes i dag godt 300 fiskesøer spredt ud over hele landet, og flertallet af søerne er godt besøgt, særlig i sommerhalvåret fra påske til og med efter-

Der er skabt dejlig natur ved de mange fiskesøer rundt om i landet

årsferien. De fleste fiskesøer holder åbent året rundt.

Når man vælger at fiske ved en ørredsø, skal der ikke betales fisketegn til det offentlige, som eller er lovligt før hovedparten af landets naturlige vandløb og søer. Ved fiskesøerne

betales ved indgangen til søen for det antal timer, man ønsker at fiske i den pågældende dag.

Vi har mere om det nye fiskefællesskab i kommende reportager og artikler her Ferskvandsfiskeribladet.

Mange børn får deres første fiskeoplevelse i en af vore mange fiskesøer.

En rigtig glædelig jul samt et spændende og fiskerigt nytår

- ønskes vore læsere af
**Ferskvandsfiskeriforeningen
For Danmark**

*Bestyrelse, redaktion og
øvrige medarbejdere*

Annoncepriser

1/1 side (131 x 192 mm).....	kr. 2.250,-
1/2 side (131 x 94 mm).....	kr. 1.400,-
1/3 side (131 x 60 mm).....	kr. 1.250,-
1/4 side (131 x 44 mm).....	kr. 1.000,-

Alle annoncepriser er inkl. 4-farver og ekskl. moms.

Annonceindleveringsfrist

Ferskvandsfiskeribladet udkommer
6 gange årligt:

15. februar, 15. april, 15. juni, 15. august,
15. oktober og 15. december.

**Sidste frist for rettidig
indlevering af annoncer, er den
20. i måneden før udgivelse.**

Al henvendelse vedr. annoncer rettes til:
Pia Lund Hasselgren
Rabol A/S
Søndergården 8
9640 Farsø
Tlf. 98 63 10 61
e-mail: ferskvand@rabol.dk

Svenske ferskvandsulke er flyttet til Susåen

Fiskene skal bidrage til at fremme den ellers faldende artsdiversitet på Sjælland

Den hvidfinnede ferskvandsulk skal igen indtage sin plads i økosystemet og fødekæden i Sjællands største å -

Susåen, og derfor vendte en gruppe biologer fra Næstved Kommune og Fyns Laksefisk den 10. oktober hjem

600 svenske hvidfinnede ulke flyttede til Sjællands længste å, Susåen, hvor der meldes alt vel fra de

fra Fylleåen i Skåne, hvor de sammen med svenske myndigheder med strøm fangede ca. 600 svenske ulke som i vandtanke blev transporteret over Øresundsbroen, så de vel tilbage om aftenen kunne udsætte de svenske ulke på to lokaliteter i Susåen ved Ny Mølle Bro og ved Lille Aversi.

Ulkene vil bidrage til at øge den ellers faldende artsdiversitet på Sjælland, og de svenske ulke skal derudover agere ruge-

mødre for larverne af den udryddelsestruede og beskyttede tykskallede Malermusling, der findes i øvre del af Susåen.

Allerede sidste år blev de svenske ferskvandulke forsøgsvis sat ud, efter at fiskene havde været helt forsvundet fra Danmark i over 60 år.

Udsætningen sidste år gik så godt, at Næstved Kommune nu har gentaget succesen og udsat den hvidfinnede ferskvands ulk i fuld skala til Susåens øvre del. Projektet er en del af Næstved Kom-

svenske gæster.

munes Life-projekt om den Tykskallede malermusling, som kommunens byråd vil have tilbage til Susåen. De hvidfinnede ferskvandsulk er værtsfisk/rugemødre for muslingens larver, hvilket betyder, at muslingen ikke har kunnet formere sig, hvis fiskene mangler.

Den hvidfinnede ferskvandsulk uddøde i Danmark tilbage i 1960'erne på grund af dårlig fysiske forhold og fordi vandkvaliteten af åen var forurenede af spildevand. Nu er vandkvaliteten og de fysiske forhold blevet så gode i Susåen, at det igen vur-

deres, at fiskene og muslingerne igen vil trives fint i åen.

I virkeligheden er historien om den hvidfinnede ferskvandsulk en historie om en sidegevinst.

Fyns Laksefiskeri har i lang tid med succes opdrættet ørreder for at supplere de vilde bestande af ørreder.

De fynske kommuner trak følehornene til sig, men Næstved kommune kunne med EU-tilskud fortsætte projektet, og i dag er der elritser i hundredevis i akvarier og bassiner hos Fyns Laksefiskeri.

De hvidfinnede svenske ulke blev fanget ved elektrofiskeri i Fylleåen i Skåne og straks kørt til Sjælland og udsat i Susåen.

Lystfiskerne må kun fange to torsk pr. dag

- når lukkedagene indføres i februar og marts

De nye fiskekvoter i Østersøen, der blev opnået enighed om på det europæiske ministerrådsmøde i Luxembourg den 15. oktober, vil også være omfattet af det rekreative fiskeri, hvilket betyder, at lystfiskere med fisketegn i månederne februar-marts kun må hjemtage to torsk om dagen, oplyser Fiskeriministeriet.

Begrænsningen er specielt rettet mod de såkaldte turbåde, og det kan nok blive svært at få lystfiskere til, at tage

på en fisketur med en turbåd, når der kun må hales to torsk i land pr. tur.

Med gældende regler har lystfiskere resten af året tilladelse til at hjemtage syv torsk under en dagstur på havet, men til næste år bliver den tilladte fangst nedsat til fem torsk på dag – og så altså februar-marts, hvor der kun må fanges to torsk pr. dagstur.

Den samlede fangst af torsk er fra næste år nedsat med 60 pct. til 3.806 ton for den vestlige Østersø.

Skjern Å kan ikke klare sig uden udsat lakseyngel

Landets bedste laksevandløb trækker mange lystfiskere til det vestjyske

- Indenfor de sidste to år har lystfiskere i træk fanget over 1700 laks i Skjern Å, men det betyder dog ikke, at den berømte Skjern Å-laks endnu kan klare sig selv.

Det siger den daglige leder af Danmarks Center for Vildlaks i Skjern, Søren Larsen til TV MIDTVEST.

Omtrent halvdelen af laksene i Skjern Å er baseret på udsat lakseyngel.

Daglig leder af Danmarks Center for Vildlaks Søren Larsen

Skjern Å

Det er en høj andel, men vi vil gerne have tallet noget længere ned, inden vi stopper med udsætningerne, siger han til TV stationen.

Danmarks Center for Vildlaks sætter hver år omkring 160.000 stk. lakseyngel ud i åen. Arbejdet begyndte for 30 år siden, og den målrettede indsats har æren for, at Skjern Å i dag er et af landets bedste laksevandløb, som tiltrækker et betydeligt antal både danske og udenlandske lystfiskere til det vestjyske vandløb.

Den største trussel mod laksen er ifølge Søren Larsen, den sorte fugl skarven, der har stor appetit på åens fiskebestand. Undersøgelser har nemlig vist, at 50 pct. af de smolt, der trækker ud af åen, bliver ædt af skarver. – Der er simpelthen et

kæmpeproblem! siger Søren Larsen til TV MIDTVEST.

Mens Skjern Å laksen stadig skal have en slags førstehjælp for at opretholde bestanden, forholder det sig anderledes i Storåen. Her besluttede man for et par år siden at stoppe udsætningerne, og fra Skjern Å følger man spændt udviklingen. Det er stadig for tidligt, men på et tidspunkt skal vi nok stoppe udsætningerne i Skjern Å, siger Søren Larsen.

Fiskesæsonen i Skjern Å sluttede den 15. oktober. Der blev i sæsonen fanget 1720 laks, hvoraf 1391 blev sat ud i åen igen. I 2018 blev der sat rekord med 1751 fangede laks, fortæller TV MIDTVEST. Sæsonen er også slut i Storåen. Her blev der i år fanget 1242 laks.

De første tre uger i havet er de farligste

Detaljeret undersøgelse af DTU Aqua om havørreders adfærd følger nye brikker til havørredens liv

Når havørreder vender tilbage til havet efter gydning i et dansk vandløb, sker der meget indenfor de første tre uger, skriver DTU Aqua, som fastslår, at de første tre uger i havet er den farligste periode i havørreders liv.

DTU Aqua har som de første lavet en detaljeret undersøgelse af havørreders adfærd efter at de har gydt i deres hjem-vandløb.

Data har vist, at de første uger i havet er forbundet med stor fare for de voksne ørreder, der bevæger sig mod saltvand efter endt gydning i et vandløb – de såkaldte nedgangsørreder.

Ud af de 21 nedgængere, der døde af naturlige årsager i undersøgelsesperioden, døde 19 indenfor de første tre uger i havet.

Det store hav kan være livsfarligt for de voksne havørreder, når de møder havet efter gydning i deres hjem-vandløb.

Omvendt var der kun to havørreder, der døde af naturlige årsager efter mere end tre uger i havet.

Dette antyder, at en voksen dansk havørred, der overlever de første uger i havet, har gode chancer for at overleve til næste gydning, hvis de undgår at blive fanget, mener DTU Aqua i sine informationer om Fiskeplejen.

Tre af de 19 dødsfald skyldes, at havørrederne blev spist af et varmblodigt dyr (f.eks. odder eller sæl), mens årsagen er ukendt for de øvrige.

Det er ny mærkningsteknologi, der har gjort det muligt at få information om adfærden hos fisk, der dør af naturlige årsager. Hidtil har man været afhængig af, at den mærkede fisk blev fanget af en lystfisker, der sendte mærket tilbage til forskerne. Mærker, som sad på fisk, der døde af naturlige årsager, kom derimod ikke tilbage, men endte på havets bund.

Nu findes der imidlertid mærker, som flyder og dermed kan blive ført ind på stranden, hvor forbigående kan samle dem op og returnere dem. På den måde har DTU Aqua fået information om de 21 døde nedgænger ørreder.

I undersøgelsen mærkede DTU Aqua i alt 125 nedgænger ørreder fra syv jyske år. 53 mærker blev fundet og returneret, hvoraf de 33 var fra fisk, der var nået ud i havet, inden de døde eller blev fanget. Otte af de 33 fisk, der nåede havet, overlevede opholdet derude, mens 21 døde naturligt – og fire blev fanget af lystfiskere.

De overlevende havørreder havde en karakteristisk dykkeradfærd, hvor de ofte var nede på relativt store dybde – helt ned til 88 meter. Fiskene så desuden ud til at forlade de kystnære områder om sommeren og trække mod områder med køligere vand.

Ny bog om fiskeriøkologi og fiskebestandens udvikling

Der er brug for en ny teori, fordi fiskeriforvaltningen står overfor flere udfordringer

DTU-forsker professor og sektionsleder i DTU Aqua, Ken Haste Andersen, lancerer en ny teori til modellering af fiskebestande og fiskerisamfund og anvender den på aktuelle problemstillinger inden for fiskerividenskab.

I sin nye bog "Fish Ecology, Evolution and Exploitation - A new theoretical synthesis" formidler DTU-professoren en ny teori for, hvordan man kan beskrive fiskebestandens demografi,

fiskesamfundets struktur og fiskenes evolutionære økologi, dvs. deres tilpasning til omgivelserne.

"Vi har brug for en ny teori, fordi fiskeriforvaltningen står overfor flere udfordringer. Først og fremmest kæmper man med at implementere den økosystemtilgang, som blev indført internationalt i 2001, og som kræver, at forvaltningens fokus udvikles fra at se på de enkelte fiskebestande

Professor Ken H. Andersen: - I den nye teori anvendes fiskens kropstørrelse!

hver for sig til at se på hele økosystemer. Der er desuden et stort behov for modeller, der kan bruges i forvaltningen af de bestande, som vi kun har få data for, og modeller til at beregne, hvad fiskeri betyder for fiskens udvikling”, forklarer Ken H. Andersen, DTU Aqua.

“Fiskebestande beskrives traditionelt ud fra mængden af fisk i forskellige aldersgrupper.

Den nye teori anvender i stedet fiskenes kropsstørrelse. Det fungerer bedre at tage udgangspunkt i størrelsen, fordi den er afgørende for fiskens fysiologi og for, om

den bliver fanget i netmaskerne i et fiske-redskab. I sidste ende definerer størrelsen også hvem der spiser hvem, fordi de store fisk spiser små fisk.

Teorien har bl.a. vist, hvordan fiskeri efter små fiskearter har indflydelse på forekomster af store arter – og omvendt – og den er blevet brugt til at beregne, hvad fiskeriet betyder for fiskenes evolutionære udvikling, og hvor meget en fiskebestand kan fiske, og hvor hurtigt fiskebestanden kan komme sig, hvis den er blevet overfisket, siger Ken H. Andersen.

FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN for Danmark

Formand

Niels Barslund (ansvarshavende redaktør)
Vormstrupvej 2, 7540 Haderup.
Tlf. 9745 2046 · Mobil 29 26 51 11
nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Næstformand

Max Thomsen, Gl. Viborgvej 405, Ålum,
8900 Randers. Tlf. 8646 6053-2081 6053
maxgjerrild@elromail.dk

Medlemsskab og kontigent

Personligt medlemsskab kr. 520,- årligt
(inkl. Ferskvandsfiskeribladet)
Foreningsmedlemsskab kr. 1.040,- årligt
(afhængigt af medlemsantal)

Kontorhjælpen

Gitte Underbjerg, NP Danmarksvej 79,
8732 Hovedgård
gun@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Telefontid alle hverdage kl. 08.00-13.00
Tlf. 51 24 02 11

Aqua-Dam

Jens Kristian Nielsen, Toftvej 14,
6950 Ringkøbing
Tlf. 97 32 60 77 · Fax 97 32 61 77
aquadam@postg.tele.dk

Bestyrelse

Akvakultur

Peter Holm tlf. 2323 2220

Erhvervsfiskere

Leif Olesen tlf. 7578 2201 / 2324 4410

Lystfiskere

Max Thomsen tlf. 8646 6053
Torben Salling tlf. 4081 1381
Bjarne Bach tlf. 2169 9200
Morten Nielsen tlf. 5240 4195

Bredejere

Schneider Philipsen tlf. 9745 2271
Niels Barslund tlf. 9745 2046
Claus Nielsen tlf. 9855 5033 / 4046 0333

500 km. vandløb skal igen under beskyttelse

- Den tidligere regering forhastede sig, siger den nye regerings miljøminister Lea Wermelin

500 kilometer vandløb skal igen under beskyttelse. Det meddeler miljøminister Lea Wermelin (S) ifølge Ritzaus Bureau.

- Vi skal passe godt på naturen i vores vandløb, siger den nyvalgte miljøminister, og hun mener, at den tidligere regering forhastede sig, da den beslut-

tede ændring af vandrådsplanerne, hvorved henved 500 km. vandløb faldt ud af den ellers rimelige plan til beskyttelse af vores vandløb, siger den nye miljøminister.

- Jeg vil gerne lytte til interessenterne og kommunerne, og derfor retter jeg op

Miljøminister Lea Wermelin: - Jeg vil gerne lytte til interessenter og kommuner!

Det er små vandløb som disse, der nu igen kommer under Miljøministeriets beskyttelse.

på den beslutning nu, siger Lea Wermelin. i en pressemeddelelse.

Den tidligere VLAK- regering blev fra flere sider kritiseret kraftigt for at tage for meget hensyn til landbruget, da man ophævede beskyttelsen af 1000 km. små vandløb.

Danmarks Naturredningsforening mener eksempelvis, at små vandløb uden beskyttelse vil være i fare for at blive brugt til afløb fra landbrugsarealer og i nogle tilfælde vil blive lagt i rør.

Det vil ikke være godt, siger naturfredningsforeningen, da vandløbene er ynglesteder for mange ferskvandsfisk.

Tidligere miljø- og fødevarerminister Jakob Ellemann-Jensen, der i dag er Venstres formand, udtalte i slutningen af

sidste år, at man var landet på en fornuftig afvejning af de forskellige interesser.

Og alle vandløb, uanset om de bliver taget ud eller ej, vil fortsat være omfattet af vandløbsloven. Man kan ikke bare grave og rørlægge, som man vil. Det vil stadig kræve kommunernes tilladelse, sagde han dengang.

De 500 km. vandløb, der nu skal beskyttes, er bredt fordelt i hele landet. Det drejer sig dog særligt om vandløb i Vest- og Østjylland, bl.a. vandløb omkring Ringkøbing-Skjern og Aarhus.

I alt er 18.000 km. vandløb, der i dag er omfattet af vandplanerne. Disse udløber i 2021, og den næste periode vil vare ved frem til 2027.

Ny elektrisk ål sætter rekord i strømstyrke

Forskere har fundet elektrisk ål i Amazonas regnskov med stød på 860 volt – men ålen er ikke farlige for mennesker

Forskere har i Amazonas regnskove for nylig fundet en ny art af elektriske ål, der kan give et endnu kraftiger stød end de elektriske ål vi allerede kender.

Det fortæller Danmarks Radio/indland i en artikel af Sophie Bavn-høj, som dog også bemærker, at den nyopdagede elektriske ål, med en

Elektrisk ål i Randers Regnskov.

stødstyrke på 860 volt ikke er farlig for mennesker, selvom der er tale om en betydelig rekord for udladning af strøm fra en elektrisk ål.

Electrophours votal hedder den nyopdagede ål, som altså kan give et stød på 860 volt.

Typisk kan elektriske ål give stød på 650 volt. Til sammenlægning er der 230 volt i en stikkontakt.

Den nye ål blev fundet af et hold forskere, der har samlet DNA fra flere elektriske ål, og de har fundet to nye arter af hidtil ukendte arter af elektriske ål.

Der er dog kun den ene art, der kan give stød på 680 volt.

Fundet vækker begejstring hos Lars Olsen, der er kurator med ansvar for dyrene på akvariet "Den Blå Planet".

- Det er altid spændende, at vi kan blive ved med at udforske og finde nye dyrearter, siger han til DR. Ifølge forskerne bag fundet, er resultaterne et klart bevis for diversiteten i Amazonas regnskov, hvor meget endnu er ukendt. Og netop derfor er det vigtigt at beskytte de forskellige habitater for skovrydning og afbrænding, skriver The Guardian. En habitat er et konkret levested for en plante eller et dyr.

De tre arter vi kender, ligner hinanden, men har dog hver sit DNA, og alligevel tyder noget på, at der er en "fælles forfar", som levede for millioner af år siden.

En klassisk elektrisk ål kan blive op til 2,5 meter lang. Lars Olsen tror dog, at det handler mere om ålens længde end dens habitat. Han mener, at kun de første 10 centimeter gemmer på hovedet og de

indre organer. Resten af ålen går til de elektriske organer, som producerer strømmen, hvorfor jeg også antager, at det er derfor den nyfundne ål er længere end de hidtil kendte, siger Lars Olsen. Jo længere ålen er, jo flere muskler har den til at producere strømmen.

Ikke livsfarlig for mennesker

Selvom ålen kan give stød på flere hundrede volt, er den ikke livsfarlig for mennesker, skriver Sophie Bavnhøj i artiklen. Selve strømstyrken er nemlig ikke særlig høj.

Strømstyrken måles i ampere, og ifølge Lars Olsen har en elektrisk ål en meget lav ampere på omkring en - stikkontakten har ti.

Man kan blive midlertidig lam og få ondt i musklerne af at træde på en elektrisk ål, men man dør ikke af det!.

Lars Olsen pointerer dog, at såfremt man lider af et svagt hjerte, kan man godt dø af at få stød fra en elektrisk ål.

Laksen tilbage i Nørreå

efter ny faunapassage

Ved forsøgsfiskeri på fire stationer blev der alle steder konstateret vilde laks

Nye undersøgelser viser, at laksen igen gyder i Nørreå i Ribe Å-systemet efter, at en spærring længere nede i vandsystemet er blevet fjernet.

Det beretter DTU Aqua om i sine seneste nyheder fra Fiskeplejen.

DTU Aqua fandt ved en undersøgelse i oktober i år vild lakseyngel i Nørreå i Sønderjylland, og det er første gang, der er fundet lakseyngel her efter, at Naturstyrelsen i 2014 etablerede en faunapassage ved opstemningen i Gram Slotssø.

Siden Naturstyrelsen i 2014 etablerede en faunapassage ved opstemningen i Gram Slotssø, er der skabt adgang til 100 km. vandløb opstrøms Gram.

Til Gram Slot hører en unik natur med jagt og fiskeri, der kan lejes. Her ses slottet fra slotssøen.

Opstemningen har hidtil forhindret laks og andre fisk i at komme op i Nørreå, men med faunapassagen blev der åbnet op for, at fiskene kan vandre op i 100 km. vandløb opstrøms Gram.

Ved undersøgelsen blev der fundet både 1½-års og 1½-års laks fra en vild bestand, og det viser at laksen har gydt i Nørreå i hvert fald de seneste to år.

Hele den ca. 10 km. lange strækning fra Mølby og ned til Øster Lindet har frisk strøm samt grus og stensbund og har dermed særdeles gode forhold for laks. Det forventes derfor, at denne del af åen i fremtiden vil give et væsentligt bidrag til laksebestanden i vandsystemet, skriver DTU Aqua i sit nyhedsbrev.

DTU Aqua har tidligere undersøgt en strækning på 6,5 km. i Nørreå op- og nedstrøms Slevad Bro, der ligger ca. 4 km. neden for Mølby. Her forsøgsfiskede DTU Aqua hvert år i perioden 2009-2012 i

forbindelse med undersøgelse af bækerredbestanden. Ved disse befiskninger blev der kun fanget laks én gang, og de var ikke fra den vilde bestand, men stammede fra udsætninger.

Undersøgelsen af laksebestanden i Nørreå er en del af et EU-finansieret overvågningsprogram af de oprindelige danske laksestammer og omfatter undersøgelser på lokaliteter spredt ud over hele Ribe Å-systemet.

I den seneste undersøgelse i Nørreå blev der forsøgsfisket på fire stationer mellem Slevad Bro og Øster Linnet, og der blev konstateret vilde laks på alle stationer. Forsøgsfiskeriet er foretaget som elektro-fiskeri, så fiskene er blevet bedøvet af en let strøm i forbindelse med fangsten og så er blevet genudsat efter at være længdemålt og registreret.

Vestsjællandske vandløb får hjælp fra Kolding Å

Der bliver længere og længere mellem gydepladserne i Tude Å og Halleby Å

Havørredbestanden har det ikke særlig godt i Tude Å og Halleby Å på Vestsjælland, fortæller TV2 Øst i Vordingborg. For at afhjælpe den svindende bestand skal der nu udsættes fisk fra Kolding Å i de to vestsjællandske vandløb.

Det er en sammenslutning af lokale lystfiskere, der nu vil sætte fiskeyngel

fra Kolding Å ud i vestsjællandsk vandløb i håb om at få bestanden op igen.

Metoden har tidligere været afprøvet med rimeligt godt resultat, og selvom havørreder rent genetisk er særegen fra vandløb til vandløb, så vurderer forskere fra DTU Aqua, at havørreden fra Kolding Å ligner den vestsjællandske så meget, så

Det har tidligere vist sig at være en god ide, at udsætte fiskeyngel fra Kolding Å i de sjællandske vandløb - Tude Å og Halleby Å, siger Kurt Jørgensen, formand for den vestsjællandske udsætningsforening.

man godt kan udsætte de jyske havørreder i de to vestsjællandske vandløb, Tude Å og Halleby Å.

- At bruge havørreder fra Kolding Å har virket før på Vestsjælland. Metoden blev anvendt, da bestandene for år tilbage blev startet op, siger Kurt Jørgensen, der er formand for Udsætningsforeningen Vestsjælland 95. Derfor krydser vi fingre for, at i kan gøre det igen, siger han til TV2ØST.

Allerede i 2000 blev der udsat havørreder fra Kolding Å ud i vestsjællandske vandløb, men bestanden har ikke bidt sig fast, og der er blevet længere og længere mellem havørredens ynglepladser i Tude Å og Halleby Å, siger Kurt Jørgensen, og

han mener det skyldes tidligere hårdhændet vedligeholdelse af vandløbene, der så betød, at det har været svært for fiskene at finde et sted at yngle.

- Vi har restaureret åen flere steder og lagt gydegrus ud, som de så kan grave i, fortæller Kurt Jørgensen til TV2Øst. De seneste par år har de ikke benyttet alle gydeområderne, siger han, men vi håber på, at vi får en stor stamme op, så de igen bruger alle områderne.

Når de små havørreder har vokset sig store i de vestsjællandske åer, svømmer de ud i Storebælt, hvor de lever, indtil de er klar til selv at gyde. Det tager almindeligvis fire år, før en lille havørred bliver klar til at gyde i vandløbene.

Alt til dambrug hav- og ålebrug

klækkedstve
transport og
iltfo
foder
fug
alup
balje
spande
handsker

Udlevering af varer:

Mandag-torsdag: 14.00-16.00
Fredag: 14.00-15.00

Alt i plastrør og slanger
og tilhørende fittings

*Vi er med til
at sikre bredden*

Vestermarken 3 • 8765 Klovborg
Tlf. 70 23 12 18 • Fax. 76 59 50 20
mail@midtjysk-akva.dk
Se netbutikken på: www.midtjysk-akva.dk

Midtjysk Akva

FERSKVANDSFISKERIBLADET

REDAKTION

Henning Nielsen
Halsebyvej 30, 4220 Korsør, Tlf. 5838 7225
henviol@dlgtele.dk

INDLEVERINGSFRISTER

Indlevering af redaktionelt stof og annoncer til næste
blad skal ske senest **den 20. januar 2020.**

TRYK

Rabøl A/S
Søndergården 8, 9640 Farsø, Tlf. 9863 1061

Annoncer:

Henvendelse vedr. annoncer til
Pia Lund Hasselgren
Rabøl A/S . Tlf. 9863 1061
e-mail: ferskvand@rabol.dk

Stof til bladet indsendes til redaktionen som e-mail,
på diskette eller CD-ROM. Bladet påtager sig intet
erstatningsansvar som følge af trykfejl i annoncer.
Bladets artikler udtrykker ikke nødvendigvis
foreningens officielle politik.

FORSIDEFOTO:

I september samledes et halvt hundrede repræsentanter fra
det rekreative fiskeri for at fastlægge en 3-årig handlingsplan
for fiskeplejen. Læs om temamødet inde i bladet.
Het et foto fra mødet med specialkonsulet Lene Jensen
Scheel-Bech, Jørgen Junker, kredsformand i Kreds 2 DAFF,
og Biolog Mads Krisoffersen, DTU Aqua.
Foto: Viola Nielsen.

B

DANMARK

PP

FERSKVANDSFISKERIBLADET

N.P. Danmarksvej 79
8732 Hovedgård

